

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
B. COMMENTS ON 200HA AGRICULTURAL DEVELOPMENT					
07-Dec-15	1. Plaas 88 Onseepkans se titelakte T000024285/2003 is in die naam van Khai-Ma Municipality geregistreer en hul moet hierdie meentgronde bestuur. Hoe gaan hierdie projekte op hierdie gronde goedgekeur word en deur wie	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	The NEMA Application for Environmental Authorisation (this application) will be considered by either the National Department of Environmental Affairs, or by the Northern Cape, Department of Environment and Nature Conservation Final approval of the project and allocation of the 250 ha of land for irrigation development lies with the Khai-Ma Municipality.	EnviroAfrica
07-Dec-15	2. Het u kennis geneem dat Plaas 88 Onseepkans se titelaktes beperkings op het naamlik dat daar weiregte aan ander grondeienaars toegeken is op die gronde en as van die gronde nou vir landbou en water projekte geoormerk gaan word en gebruik gaan word hoe gaan hierdie partye gekompenseer en/of vergoed word.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Plot owners will not be compensated, but will also not really be negatively affected. Project will have very small influence on grazing rights of plot owners. Grazing land of more than 12000 ha will be reduced with only two hundred (200) ha - With carrying capacity of 78 ha/ LSU it will reduce capacity with less than 3 LSU's.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	3. Die grondeienaars van besproeiings sowel as buite woonerf persele se titelaktes dui spesifiek aan hoeveel weiregte hul het op Plaas 88 Onseepkans en meer nog dui dit aan hoeveel GVE en kleinvee aangehou kan word. Hierdie grondeienaars se regte word dus hierdeur geskend en skade berokken sou daar van die meentgronde oppervlak gebruik word wat die beskikbare wei gedeelte van Plaas 88 gaan verklein. Hoe gaan daarvoor gekompenseer word.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Plot owners will not be compensated, but will also not be really affected negatively. Project will not have any influence on grazing rights of plot owners. Grazing land will be reduced with only two hundred (200) ha versus total area of more than 12 000 ha - With carrying capacity of 78 ha/ LSU it will reduce capacity with less than 3 LSU's. Development will have a major impact on food security and job creation for the more than 4000 poor community of Onseepkans.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	12. Wie is die rolspelers wat sal voordeel trek uit hierdie 200 tot 250 hektaar want dit blyk 'n wingerd projek te wees. Daar word tans duisende wingerd pale te Onseepkans afgelaai wat orals afgelaai word en hieruit kan afgelei word dat dit vir of rosyne druwe op die besproeiings gronde aangewend gaan word of dat dit vir die 200 tot 250 hektaar se uitvoer wingerd projek gebruik gaan word.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Selection of beneficiaries will be done in accordance with existing Government policies. (Material not for 250 ha proposed project - Department in process with development/ revitalisation of existing irrigation plots belonging to smallholder farmers as part of CASP and Ilima Letsema national programmes.)	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	19. Watter tipe gewasse is deel van die landbou projek is dit lusern, kontant gewasse of slegs wingerd.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Business plan for 250 ha new development plan for establishment of high income crops; e.g. Vineyards, dates; with high job creation potential.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
07-Dec-15	20. As die Landbou projek uitsluitlik vir die gemeenskap is wie is dan die gemeenskap en hoe word die gemeenskap persone bepaal wat hieruit voordeel gaan trek en wie is die persoon / entiteit wat bepaal wie deel daarvan mag wees en wie nie.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Selection of beneficiaries will be done in accordance with existing Government policies. Normal role players in selection of beneficiaries are Municipality, Government Departments, Community members, other role players. Selection process will be transparent as per normal Government policies.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	21. Kan die gemeenskap begunstigdes by name, identiteitsnommers en adresse en kontaknummers asb verskaf word.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Selection of beneficiaries will be done in accordance with existing Government policies. Normal role players in selection of beneficiaries are Municipality, Government Departments, Community members, other role players. Selection process will be transparent as per normal Government policies.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	22. Indien enige van die bestaande besproeiings erf eienaars deel van die landbou projek op die 200 tot 250 hektaar gaan wees dan moet alle erf eienaars deel daarvan wees want anders vind diskriminasie plaas.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Selection of beneficiaries will be done in accordance with existing Government policies. Normal role players in selection of beneficiaries are Municipality, Government Departments, Community members, other role players. Selection process will be transparent as per normal Government policies.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	25. Verder word bevraagteken of hierdie partye naamlik Departement Landbou en BVI nie dalk hierdie projek wil loots huis om te kyk hoeveel finansiële voordeel hul uit hierdie 2 projekte kan verkry sonder om te bepaal of dit 'n werklike uitvoerbare projek is vir die gemeenskap nie.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Business plan for 250 ha new development was compiled and approved by the Head of Department. It was also included in the 2015 budget speech of the MEC for Agriculture, Land Reform and Rural development; Honourable Mr Norman Shushu.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	26. Die Departement Landbou en BVI probeer al sedert 2011 om die ontwikkeling op meentgronde met 'n sonpomp stelsel aan die gemeenskap op te dwing dit terwyl daar male sonder tal deur die gemeenskap aangedui is dat hul slegs die kanaal upgradeer wil kry	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Question not relevant to EIA application for development of 250 ha new irrigation.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	27. Deur wie sal hierdie Landbou projek bestuur en gedryf word?	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Final management model still to developed.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	28. Wie sal die Landbou projek finansier totdat hul onafhanklik en self finansiëel hulself sal kan dra.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Infrastructure development for project will be funded through Government budget allocations.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
07-Dec-15	29. Gaan die grond waarop die Landbou projek gevestig gaan word sy eie kaart en transport aktes kry of gaan dit op meentgronde gevestig bly?	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Land for development will remain part of existing tittle deed.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	30. As die projek op die meentgronde gedoen word sonder dat dit oorgedra is deur 'n aparte titelakte beteken dit dat Khai-Ma Munisipaliteit die wettige eienaar daarvan gaan wees.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Khai-Ma Municipality remain owner of the land. It however does not mean they are owner of the project. Development for benefit of community is constitutional responsibility of Municipality.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	31. Hoe gaan Nasionale Regering dit goedkeur dat Meentgronde gebruik kan word vir Landbou Projek dit terwyl meentgronde uitsluitlik aan Nasionale Regering behoort. Watter rol speel Nasionale Regering hierin en hoekom is hul nie deel van hierdie projekte nie of word Nasionale Regeing se magte en regte misken deur hul gronde foutiewelik te wil aanwend.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Khai-Ma Municipality is owner of the land and has the responsibilty, as per the Constitution, to manage and develop it, in accordance to Government policies, for the benefit of the Onseepkans community - taking into account rights of plot owners as per Tittle Deed of the land.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	32. Onseepkans se grondiëenaars waarvan daar opkomende boere en kommersiële boere is en ander individue se titelaktes het geen aanduidings van enige ras, geslag, bevolkings groep nie. Hierdie titelaktes is sodanig dat elke eienaar daarvan in sy volle reg erken word, gerespekteer word en gelyk geag word daarom is dit vreemd vir wie hierdie Landbou Projek gedoen gaan word.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	Selection of beneficiaries will be done in accordance with existing Government policies which is subjected to the Constitution.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	Bogenoemde is onbeantwoorde vrae op hierdie stadium en soos wat elk beantwoord word mag daar nog heelwat vrae opduik vir duidelikheid en deursigtigheid oor die projekte.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	No comment	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	Graag verlang ek dat jul asb per terugkerende epos bevestig dat jul my skrywe met vrae en voorstelle ontvang het en sal voorhou en terugkeer na my met antwoorde wat sal beteken dat geen persoon, individu, onderneming, Staat, Munisipaliteit en gemeenskap benaadeel sal word nie maar dat 'n wen wen oplossing vir Onseepkans en al sy inwoners teweeg kan bring en ook dat ekonomiese ontwikkeling hierdeur versterk kan word en dat werkloosheid deur die projek aangespreek kan word deur gulde werksgeleenthede te kan skep vir die inwoners en hul afhangklike.	JJ Lötz (Kolie)	200 HA Agricultural Development	No comment	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
C. SUGGESTIONS ON BULK WATER SUPPLY PROJECT AND 200HA AGRICULTURAL DEVELOPMENT					
07-Dec-15	<i>Graag hou ons die volgende aan u voor vir oorweging en bespreking.</i>	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15		JJ Lötz (Kolie)			

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
07-Dec-15	Voorgestelde oplossing vir volhoubare ontwikkeling te Onseepkans en die aksies om die Meentgronde en Titelakte se weiregte sinvol op te los tot alle rolspelers en betrokkenes se voordeel maar ook tot voordeel van die land se ontwikkeling en aksies van Nasionale regering om werk te skep en om mense te bemagtig wat voorheen benadeel was.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	a. Die Plaas 88 Onseepkans is 12108,2351 hektaar groot volgens die transportakte T000024285/2003 en dit is die Meentgronde soos wat die plaaslike inwoners daarna verwys en wat tersprake is.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	b. Hiervan is +/-4350 hektaar geskik vir ontwikkeling veral wingerd vestiging.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	c. Ten einde die huidige grondeienaars wat besproeiings erwe het en ander wat erwe het waarop weiregte aangeteken is in hul titelaktes moet hul gekompenseer word en 'n metode om dit te doen is om hul iets te bied sodat hul hul weiregte prys kan gee d.w.s. kan afteken of toelaat dat die titelaktes gewysig kan word waar die weiregte dan opgehef word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	d. Die voorstel is dus vir elke 4.5 hektaar besproeiings perseel moet 35 hektaar buitegronde (meentgrond) oorgedra word met die voorwaarde dat hul die weiregte prys gee end at hul titelaktes verander moet word sodat die weiregte gekanselleer kan word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural
07-Dec-15	e. Vir buite erwe waarop weiregte is moet 5 hektaar buitegrond (meentgrond) oorgedra word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	f. Hierdie totale hektare is tans onbekend want ek weet nie presies watter buitegrond erwe weiregte op hul titelaktes aangeteken is nie. Alle grondeienaars te Onseepkans se titelaktes sal nagegaan moet word om dit te bepaal. My berekenings is gedoen sou alle gronde (besproeiing en buitegronde) weiregte het dan is my syfers gegronde op die swakkste scenario.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	g. Titelaktes moet dan verander word sodat die weiregte opgehef kan word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	h. Daar is tans 62 besproeiings persele wat +/- 2170 hektaar buitegronde moet kry vir opheffing van die weiregte.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
Date	Comment	Author	Response	Department	Category
07-Dec-15	i. Die buite persele sal +/- 134 erwe wees wat moontlik weiregte op het vermenigvuldig met 5 hektaar is 670 hektaar.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	j. Dus besproeiings erwe kry 2170 hektaar plus buitepersele kry 670 hektaar = 2840 hektaar.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	k. Nou bly daar nog 1510 hektaar oor wat 'n deel beskikbaar gestel moet word vir hierdie projek wat u die ondersoek loots sodat die gemeenskap voordeel hieruit kan kry. Geen huidige grondeienaars te Onseepkans moet hierby betrokke wees of enige voordeel uit hierdie ontwikkeling kry nie maar slegs alle nie grondeienaars en inwoners van Onseepkans.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	l. Die res van die gronde kan verkoop word aan buite grondeienaars wat te Onseepkans betrokke wil raak in ontwikkeling maar met 'n voorwaarde naamlik dat hul moet met van die opkomende groepe in 'n bemagtigings projek betrokke raak om wel van hierdie gronde te bekom.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	m. Die gelde wat uit die verkoop van die addisionele meentgronde bekom word moet weer gebruik word om plase aan te koop aangrensend aan die huidige Plaas 88 sodat die sogenaamde meentgronde weer uitgebrei kan word tot die oorspronklike hektare. Hierdie meentgronde kan dus dan beskikbaar gestel word aan die nie grondeienaars vir wei doeleindes van hul vee en Khai-Ma Munisipaliteit moet dit dan bestuur.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	n. Die Nasionale Regering moet hierby betrek word want slegs hul kan Meentgronde beskikbaar stel vir verkoop aan grondeienaars sodat hul hul eie kaart en transport daarop kan bekom.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	o. Departement Waterwese sal ook aan hierdie grondeienaars water regte moet toeken vir ontwikkeling van hul gronde.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	p. Grondeienaars moet beperk word om hul gronde aan buite instansies te verkoop net om kontant te bekom maar eerder dat buite instansies toegelaat moet word om in 'n bemagtigings projek saam met die huidige grondeienaars betrokke te raak. Die opkomende groepe sal dus hul bestaande +/- 5 hektaar besproeiings grond hê plus die 35 hektaar meentgronde vir wingerd vestiging met waterregte wat Departement Waterwese geskenk het. Die investeerder se bydrae in die bemagtigings projek sal dus wees om die finansiering te verskaf vir die vestiging van die 35 hektaar wingerd en infra stuktuur. Die eenheid van 5 hektaar besproeiings perseel plus 35 hektaar uitvoer wingerd maak dit 'n meer ekonomiese boerdery eenheid.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS					
Date	Comment	Author	Response	Department	Category
07-Dec-15	q. Die bulk water verskaffing vir die gemeenskap se projek sal dan 'n gegewe wees en deur Departement Landbou gedoen en gefinansier word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	r. Elk van die opkomende en ander grondeienaars sal self hul eie water vanuit die rivier of kanaal moet bekom en pomp na waar hul wingerd op hul toegekende gronde gevestig sal moet word.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	s. Ook sal die grondkanaal wat reeds R80 miljoen in 2011 bewillig is vir 'n beton pyplyn vir eerste 6 km en dan 'n trapezium kanaal gebou moet word vir die besproeiings boere vir gebruik. Hoop net dat hul suksesvol sal wees om die verlore gelde te kan oopspoor wat hopelik rentedraend is om die toname in kostes vanaf 2011 tot op hede te kan diens..	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	t. Landmeters sal buite meentgronde moet karteer, opmeet en wanneer suksesvol met alle betrokkenes onderhandel is poog dat besproeiings persele en buite meentgronde so na as moontlik aan mekaar kan wees vir effektiwiteit.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	u. Hierdie voorstel beteken dat huidige grondeienaars hul weiregte prys gee maar in ruil bekom hul gronde om 'n groter ekonomiese eenheid tot stand te kan bring.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	v. Ook word bemagtigings instansies genooi om betrokke te raak in wingerd ontwikkeling.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	w. Departement Waterwese verskaf waterregte maar ook gaan hul hierdeur meer water belastings kan hef.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	x. Nationale regering gaan geen kostes hiermee hê nie maar wel meentgronde ook beskikbaar stel te koop teen premie pryse om dit te gebruik om weer aangrense grond aan te koop om weer die Meentgronde tot die oorspronklike grote te kan uitbrei.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi
07-Dec-15	y. Nationale Regering gaan mee help tot ekonomiese ontwikkeling, bemagtiging en skep van werkgeleenthede en groei vir gemeenskap in geheel.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments.	Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi

INITIAL PUBLIC PARTICIPATION COMMENTS RECEIVED - ONSEEPKANS				
07-Dec-15	Graag verlang ek dat jul asb per terugkerende epos bevestig dat jul my skrywe met vrae en voorstelle ontvang het en sal voorhou en terugkeer na my met antwoorde wat sal beteken dat geen persoon, individu, onderneming, Staat, Munisipaliteit en gemeenskap benaadeel sal word nie maar dat 'n wen wen oplossing vir Onseepkans en al sy inwoners te weeg kan bring en ook dat ekonomiese ontwikkeling hierdeur versterk kan word en dat werkloosheid deur die projek aangespreek kan word deur gulde werksgeleenthede te kan skep vir die inwoners en hul afhanglikes.	JJ Lötz (Kolie)		Department take note of proposal/ comments. Department Agriculture, Land Reform & Rural Development and/or BVi